

ВІДЗИВ

офіційного опонента про дисертаційну роботу

Зейка Віталія Олеговича «Конструктивно-географічна оптимізація розвитку молодіжного і дитячого туризму у Волинській області», подану на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук із спеціальності 11.00.11 -конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів

1. Актуальність обраної теми дисертаційного дослідження та її зв'язок з науковими програмами, планами, темами.

На сучасному етапі туризм є важливою галуззю економіки України і покликаний сприяти розвитку економічних, соціальних і культурних зв'язків. Особливе місце в ньому посідає дитячий та молодіжний туризм, який є засобом духовного, культурного і соціального розвитку молоді. Значний потенціал для туристичної діяльності цього виду має Волинська область, де є території і об'єкти природно-заповідного фонду, сприятливі кліматичні умови, торфові лікувальні грязі, джерела мінеральних вод, пам'ятки архітектури і археології. В той же час сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку дитячого та молодіжного туризму вивчені недостатньо. Тому дослідження цих проблем є актуальним і своєчасним.

Дисертаційне дослідження виконано на кафедрі фізичної географії географічного факультету Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки відповідно до її наукових напрямків «Дослідження природи Західного Полісся», «Оцінка сучасного екологічного стану Волинської області та розробка шляхів екологічно-безпечного стійкого розвитку», а також пов'язана із Програмою розвитку туризму та рекреації у Волинській області на 2016-2020 роки і Стратегії розвитку Волинської області до 2020 року,

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Зейко В.О. чітко сформулював мету та завдання дисертаційної роботи, що дозволило логічно і послідовно розкрити основний її зміст і сформулювати наукові досягнення. Опрацьований значний масив спеціальної наукової літератури (157 найменувань) , на основі якої виявлена низка дискусійних проблем, що підлягали осмисленню і дослідженню.

Інформаційну базу дисертаційного дослідження становлять матеріали Державної служби статистики України та її Головного управління у Волинській області, зібрані та опрацьовані автором під час камерального та експедиційного етапів, а також тези доповідей та наукові публікації у фахових виданнях. Окрему частину інформації взято в Управлінні освіти, науки та молоді, Управлінні екології та природних ресурсів Волинської ОДА, Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства, Управління туризму та промоцій міста Луцької міської ради та ряду інших суб'єктів туристичного спрямування.

До найважливіших наукових положень дисертації належать:

1. Поглиблена сутність дитячого та молодіжного туризму (параграф 1.1.).
2. Виявлена структура, функції та нормативно-правове регулювання молодіжного та дитячого туризму (С.42-55).
3. Розкрито основні підходи до алгоритму конструктивно-географічного дослідження дитячого та молодіжного туризму обласного регіону (параграф 1.3).
4. Дана комплексна оцінка ресурсно-туристичних та соціально-економічних передумов функціонування дитячого та молодіжного туризму Волинської області (розділ 2).
5. Проведено класифікацію чинників розвитку дитячого та молодіжного туризму Волинської області, запропонована принципова схема причинно-наслідкових зв'язків між ними (розділ 3).

6.Виявлені внутрішньо-регіональні відмінності, проведено туристсько-рекреаційне районування системи дитячого і молодіжного туризму у Волинській області (С. 132-150).

7. Висвітлені проблеми та обґрунтовані перспективи розвитку дитячого і молодіжного туризму у Волинській області (С.152-172).

8.Дана комплексна оцінка та розроблена стратегія розвитку дитячого і молодіжного туризму у Волинській області (розділ 4).

9. Поставлені проблемні питання з оптимізації системи дитячого і молодіжного туризму для різних державних структур та організацій Волинської області (С.196-205).

3. Достовірність та наукова новизна одержаних результатів .

Дисертаційна робота Зейко В.О. відзначається високим науковим рівнем і актуальністю. Сформульовані теоретико-методологічні положення, висновки і рекомендації мають високий ступінь достовірності та обґрунтованості, що вимагається від таких робіт. Всі поставлені завдання успішно виконані.

4. Значущість дослідження для науки і практики та шляхи його використання.

Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Зейка В.О. полягає в тому, що вони можуть бути використані для подальшого розвитку теорії географії туризму , в навчальному процесі.

Практичне значення результатів та висновків роботи можна використовувати державними органами Міністерства розвитку громад та територій України при оптимізації та підвищенні ефективності функціонування програм розвитку молодіжного та дитячого туризму .

Теоретичні узагальнення проведеного конструктивно-географічного дослідження розвитку молодіжного та дитячого туризму Волинської області можуть бути використані при проведенні відповідних наукових досліджень інших подібних регіонів, а методичні розробки та конкретні результати – у практиці управління окремими складовими регіональних туристичних комплексів.

Результати дисертаційної роботи впроваджено у навчальний процес Волинського коледжу Національного університету харчових технологій при викладанні навчальних дисциплін «Основи екскурсознавства», «Технологія і організація туристичних подорожей», «Курортологія», «Туристична діяльність».

Розроблена серія картосхем щодо територіальної організації молодіжного та дитячого туризму можуть слугувати основою створення туристичного атласу Волинської області.

Теоретичні і практичні результати виконаного дослідження впроваджені у відділі еколого-освітньої та рекреаційної роботи Ківерцівського НПП «Цуманська пуща».

5. Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях.

За темою дослідження опубліковано 18 наукових праць, із них 5 статей у фахових наукових виданнях України, 2 статті в іноземних виданнях, 11 тез у матеріалах наукових конференцій.

Основні наукові положення викладені у виступах на наукових конференціях (всі одинадцять тез доповідей опубліковані).

6. Оцінка структури та змісту дисертації.

Структура дисертації є логічно обґрунтованою і відповідає меті та поставленим завданням.

Робота складається зі вступу, 4 розділів, висновків, списку використаних джерел (157 найменувань), 20 рисунків, 22 таблиці та Зіодаток.

В першому розділі дисертації «Теоретико-методичні основи дослідження молодіжного та дитячого туризму регіону» розкрита понятійно-термінологічна система дослідження дитячого та молодіжного туризму, структура, функції та нормативно-правове його регулювання, розроблені методичні основи конструктивно-географічного дослідження.

Другий розділ «Ресурсно - туристичні і соціально-економічні передумови функціонування молодіжного та дитячого туризму у Волинській

області» висвітлює природні рекреаційно-туристичні, історико-культурні ресурси та суспільно-географічні передумови розвитку молодіжного та дитячого туризму у Волинській області.

У третьому розділі «Внутрішньо-регіональні відмінності молодіжного і дитячого туризму у Волинській області: проблеми та перспективи розвитку» виявлено чинники впливу на молодіжний і дитячий туризм у Волинській області, проведено туристсько-рекреаційне його районування, дана оцінка сучасного стану, виділені проблеми та обґрунтовані перспективи розвитку.

Четвертий розділ «Оптимізація розвитку молодіжного та дитячого туризму у Волинській області» містить SWOT -аналіз розвитку молодіжного та дитячого туризму, стратегічні напрямки вдосконалення його територіальної організації, пропозиції з оптимізації для різних державних структур та організацій у Волинській області.

В роботі не виявлено ознак академічного плагіату, фальсифікації та інших порушень, що свідчить про самостійний характер виконаного дослідження.

7. Ідентичність змісту автореферату та основних положень дисертації.

Зміст автореферату відповідає основним положенням дисертації.

8. Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Текст дисертації послідовно у науковому стилі розкриває суть виконаного дослідження. Вона має логічну структуру, містить відповідні ілюстративні рисунки, таблиці і відповідає паспорту спеціальності 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, а також вимогам МОН України щодо кандидатських дисертацій.

9. Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи.

1. В дисертації варто було б навести принципову схему формування молодіжного та дитячого туризму регіону(параграф 1.1).

2. В роботі наведено визначення ряду понять, які є загальновідомими, як, наприклад – екскурсії, прогулянки, експедиції, змагання (параграф 1.2),

3.Проведена класифікація різних чинників формування регіонального туристичного комплексу, проте не вказано на роль найважливіших з них(с.48-58).

4. При розкритті сутності молодіжного та дитячого туризму варто було б більш повно показати його зв'язок з іншими видами та напрямками туризму (розділ 1).

5. На с. 65 наведено цікавий з науково-практичної точки зору алгоритм конструктивно-географічного дослідження молодіжного та дитячого туризму регіону, проте недостатньо розкрита суть кожного етапу.

6. На рис. 3.2 відображено групування чинників молодіжного та дитячого туризму за походженням, однак не вказано, які із них найбільш визначають привабливість розвитку молодіжного та дитячого туризму, його структуру та динаміку .

7. В роботі розроблено оригінальну схему рекреаційно-туристичного районування Волинської області з врахуванням загальних закономірностей та особливостей територіальної організації молодіжного та дитячого туризму, проте варто було б більш детальніше окреслити можливу подальшу функціональну спрямованість районів і підрайонів (рис.3.7).

8.Зустрічаються редакційні огріхи (с. 82, 103, 158, 193 та ін.).

Висловлені зауваження носять дискусійний характер. Дисертація має важливе значення для географії, збагачує наукову теорію, привертає науковий інтерес до проблеми туристичної діяльності в Україні.

10.Загальний висновок та оцінка дисертації.

Дисертаційна робота Зейка Віталія Олеговича «Конструктивно-географічна оптимізація розвитку молодіжного і дитячого туризму у Волинській області» є самостійною, завершеною науковою працею, в якій у сукупності вирішене важливе наукове завдання - розкритий механізм формування молодіжного і дитячого туризму регіону та концептуальні засади перспективного його розвитку.

Основні результати дослідження та висновки достатньо аргументовані та обґрунтовані і характеризуються науковою новизною, мають практичне значення для розробки основних напрямків регіональної туристичної політики.

Дисертаційна робота «Конструктивно-географічна оптимізація розвитку молодіжного і дитячого туризму у Волинській області» відповідає вимогам МОН та пунктам 11,12,13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами), а її автор, Зейко Віталій Олегович, заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата географічних наук за спеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів.

Офіційний опонент,
Заслужений діяч науки і техніки України,
академік НАПН України,
доктор економічних наук, професор,
Заслужений професор
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
декан географічного факультету
27 серпня 2020 року

 Я.Б. Олійник

Підписав: Зейко Віталій Олегович
Ректор факультету
08.08.2020

